

КРИТИКА І БІБЛІОГРАФІЯ

В. В. ЮРЧИШИН,
академік НААН України
(Київ)

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
ІННОВАЦІЙНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ**

V. V. YURCHYSHYN,
Academician of the NAAS of Ukraine
(Kyiv)

**FUNDAMENTAL STUDIES
OF INNOVATIVE PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT
OF ECONOMY'S AGRIFOOD SECTOR**

Підвищення інтересу до інноваційних досліджень, а також потреби в них послідовно і цілеспрямовано охоплює агропродовольчу сферу. Існуючі наукові (науково-прикладні) надбання в останні роки збагатилися двома монографічними виданнями ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”. Перше * присвячене розгляду безпосередньо інноваційних трансформацій, які відбуваються у вітчизняній агросфері у зв’язку з переходом до ринкової економіки. Оригінальність такої постановки питання полягає в тому, що, на відміну від загальноприйнятої практики досліджень, вивчено відповідні *інноваційні аспекти аграрних трансформацій*, покликані забезпечити найвищу результативність трансформаційних процесів. З огляду на те, що втілити задум колективу авторів вдалося в усіх відношеннях, можна стверджувати, що відображені в монографії результати дослідження є помітним внеском не тільки у власне інноваційну складову аграрної економіки, але й в аграрно-економічну науку взагалі.

На таку саму оцінку заслуговує й друге рецензоване наукове видання **, яке охоплює більш загальні науково-економічні елементи аграрно-економічного розвитку і насичене інноваційним змістом такою мірою, що варто вважати його першою книгою єдиного двотомного видання. Сукупний аналіз цих обох досліджень дає підстави для висновку, що їм належить

* Інноваційні трансформації аграрного сектора економіки : моногр. ; [за ред. д-ра екон. наук О.В. Шубравської]. — К. : Ін-т екон. та прогнозув. НАН України, 2012. — 496 с.

** Виклики і шляхи агропродовольчого розвитку ; [за ред. акад. УААН Б.Й. Пасхавера]. — К. : Ін-т екон. та прогнозув. НАН України, 2009. — 432 с.

високе місце у формуванні системи знань про інноваційну складову агропродовольчого розвитку країни.

Теоретичний і прикладний рівні рецензованих книг є одним з результатів своєрідного відображення наступності наукових поколінь визнаної далеко за межами України економічної школи, в тому числі її складової, яка кілька десятиліть тому сформувалась у системі Національної академії наук і продовжує продукувати наявний у ній високий науково-створювальний потенціал. Щодо агропродовольчої сфери він відобразився в працях видатних учених І.І. Лукінова, О.М. Онищенко, В.М. Трегобчука, Л.І. Шепотько і залишився науковою спадщиною сучасному і наступним поколінням дослідників. Прикметним є те, що в рецензованих монографіях існує наукова єдність результатів системних досліджень, виконаних на високому рівні відомими і визнаними в науковому світі вченими, такими як Б.Й. Пасхавер, О.В. Шубравська, Л.В. Молдаван, Д.Ф.Крисанов та іншими науковцями середнього, а також молодшого наукових поколінь. Одні з них підтвердили зростання свого наукового рейтингу, інші доказово заявили про себе як про таких, які вже найближчим часом здатні посісти високі місця в аграрно-економічній науці, в тому числі завдяки тому, що, крім особистих науково-дослідницьких досягнень і здібностей, вони спираються на фундаментальні надбання академічної економічної науки. Можна говорити про спорідненість наукових поколінь, яка проявилась у рецензованих книгах, оскільки автори вміло використали минулі наукові здобутки. Це, у свою чергу, набуває характеру науково-створювального фактора (факторів) майбутніх дослідницьких успіхів.

Ще одна обставина, яка в науково-пізнавальному відношенні об'єднує названі монографії, стосується їх високого світоглядного рівня. Він проявляється по-особливому, не тільки і навіть не стільки у відтіненні загальноприйнятого розуміння категорії "світогляд" як системи поглядів на життя, природу і суспільство *, а й у трактуванні її як форми суспільної *само-свідомості людини, через яку вона сприймає, осмислює й оцінює навколишню діяльність з позицій світового буття, визначає своє місце й призначення у ньому* **. Саме категорії новітнього сприйняття, осмислення та оцінки сьогодення в сільському господарстві пронизують рецензовані дослідження. Подібне світосприйняття висвітлюваних проблем з різною глибиною простежується практично в усіх структурних складових монографій, що надає їм системної цілісності та завершеності, у тому числі вертикальної, що дістає відображення в дослідженнях як сільських домогосподарств, так і проблем розвитку агросфери України в глобалізованому світі. Такий мас-

* Великий тлумачний словник сучасної української мови ; [уклад. і гол. ред. В.Т. Бусел]. – К. ; Ірпінь : ВТФ "Перун", 2007. – С. 1300.

** Шинкарук В.І. Світогляд / УРЕ. 2-ге видання. – К., 1983. – С. 70.

штаб досліджень, виконаних невеликим науковим колективом відділу Інституту, є доволі показовим.

Науковий (науково-прикладний) рівень монографій — дуже високий, що виключає надання зауважень щодо їхніх окремих складових. Водночас одне з побажань авторському колективу стосується доцільності завершення подібних видань певним підсумком, висновком. Загальноприйнято, що монографії починаються вступними матеріалами, які прикрашають і збагачують їх, тому було б виправдано доповнювати подібні видання коротким, науковим і містким закінченням.

Рецензія надійшла до редакції 28 січня 2014 р.
